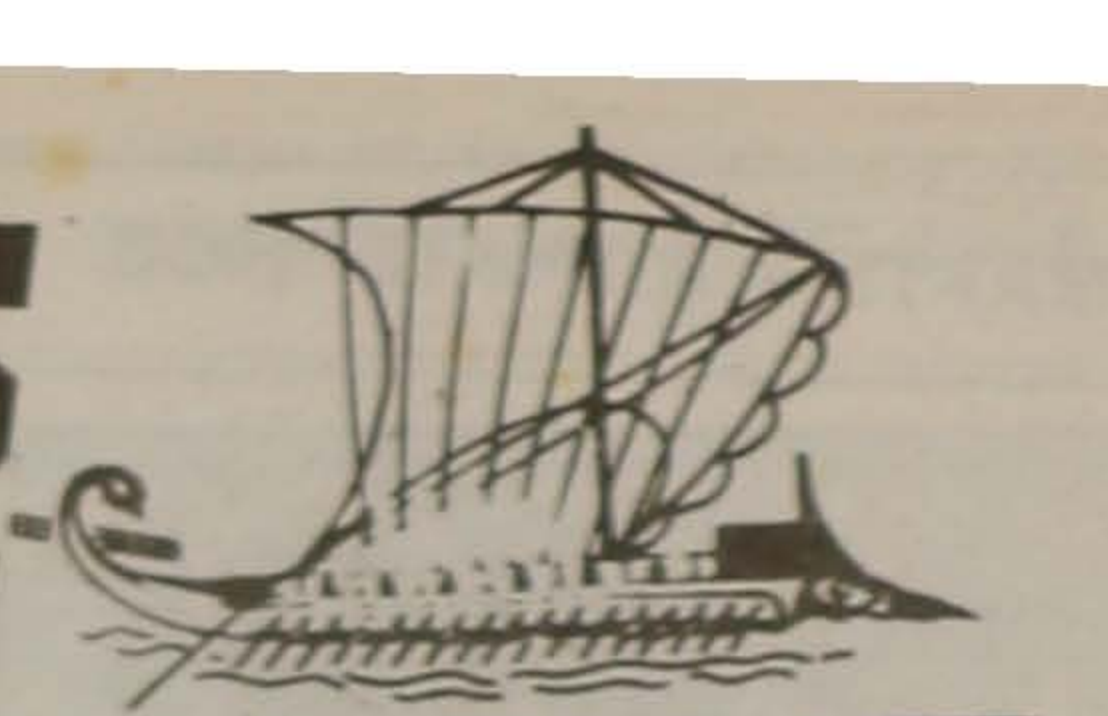

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 100
ΦΥΛΛΟΥ 97

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ (ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1998) ΜΑΡΤΣ - ΑΠΡΙΛΤΣ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΝΤΙΟΥΣ

Από τον κ. Γιώργο Χ. Χιονίδη

Αναδημοσιεύεται από την εφημερίδα "Η ΗΜΕΡΙΝΗ", Αριθ. 79, 7 Απριλίου 1998.

Αναφέρονται αμφιλεγόμενα και αμύθητα για τους πρόσφυγες από τον Πόντο, που ήλθαν στα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα. Εκφράζονται διάφορες απόψεις, και για την ονομασία τους, για την εθνική συνείδησή τους, για την γλώσσα τους κ.λ.π.

Προσπαθώ να είμαι πολιτικά ουδέτερη και να καταγράψω τις γραμμές, ή αλλιώς, αποτελεί λόγος ελευθερίας μου, να μην είμαι υπεύθυνη για την αλήθεια ή την ψευδαισθητική εικόνα που θα προκύψει από τον έλεγχό μου.

που μου (από τη μεριά του πατέρα μου), που υπήρξε πρόεδρος της Επτάκωμης, πρωικής Ίάντας της Τραπεζούντας, διασώθηκαν, μόλις 3 άτομα, αφού τα άλλα έπεσαν θύματα (ίμεσο ή έμεσο) της Γενοκτονίας των αιμοδρόμων Τούρκων...

Γι' αυτό θα προσφύγω σε όσα έγραψε, πριν από 72 χρόνια, Ξένος παρατηρητής της τότε "Κοινωνίας των Εθνών" ("μπέρας" του κατοπινού και σημερινού ΟΗΕ) και για την εθνική συνείδηση των Ποντίων (βλ. "Κοινωνία των Εθνών, Γενεύη 1926, Η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα", μετάφραση Φιλοκτήτη και Μαρίας Βεινιόγλου, "Τραχαλία", 1997, σελίδα 28):

"Όταν περνάς στον Πόντο, περιοχή που διαθέτει τη δική της ιδιαιτερότητα, θα συναντήσεις, ανάλογα αν είσαι στην Ανατολή ή στη Δύση, στα παράλια

ή στο εσωτερικό, τις πιο ετερόκλητες ιδιαιτερότητες, από τον κοινωτικό και αγροτικό μέχρι τον πιο εκλεπτυσμένο τύπο των Ελλήνων. Από τις ορεινές επαρχίες ή τα ψηλά οροπέδια του Πόντου έρχεται μια ανθρώπινη φυλή με ήθη ασυμπάρτα, που δεν έχει απολέσει τίποτα από το μαχητικό μένος και τις πολεμικές αρετές του προγόνου, μεσαιωνικού ήρωα, Διγενή Ακρίτα.

Οι γυναίκες είναι ανάλογες. Προικισμένες με κουράγιο και σφρίγος, επιδίδονται στις αγροτικές εργασίες, ακόμα καλύτερα και από αυτές του νοικοκυριού. Οι Πόντιοι αυτών των περιοχών θεωρούνται οι πιο αυθεντικοί Έλληνες. Η επιβλητική τους εμφάνιση, η αγνότητα των συνθηκών τους και της γλώσσας τους πιστεύουν αυτή την προέλευση. Μιλούν μία

Συνέχεια στην 4η σελ.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΗΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΣΤΟ ΔΥΣΚΟΛΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Δευτέρα 6-4-98 και ώρα 7 μετά το μεσημέρι. Ένα τουριστικό λεωφορείο ξεκινά από τα γραφεία της Λέσχης με προορισμό την Κοζάνη. Στην εκδρομή (δημοσικές σχέσεις) παίρνουν μέρος δύο εκπρόσωποι του συμβουλίου μας και μέλη της ποντιακής χορωδίας με επικεφαλής τον χοράρχη Κώστο Καραπαναγιωτίδη.

Μικρή η διαδρομή σύντομα φτάσαμε στο κέντρο της πόλης μπροστά στο κτίριο όπου στεγάζεται το σωματείο της Κοζάνης. Εκεί μας υποδέχεται με τη γνωστή ποντιακή ζεστασιά το συμβούλιο και το αντίστοιχο τμήμα της χορωδίας που μας κάλεσε για φιλοξενία. Αεικίνητες γυναίκες σαν τις μέλισσες ετοιμάζουν τα τραπέζια.

Στην ευρύχωρη αίθουσα κάθε τόσο εμφανίζονται μέλη και φίλοι της Ευξεινίου Λέσχης Κοζάνης με χέρια γεμάτα. Φέρνουν τα τοπικά σπεσιαίτέ τους που θυμίζουν ποντιακή παραδοσιακή κουζίνα. Τα προσφέρουν με το χαμόγελο στα χείλη και με πολλή αγάπη. Η φιλοξενία στον Πόντο ήταν ανάλογη με αυτήν που

Ο Γεν. Γραμματέας της Ε.Λ.Β. κ. Μιχάλης Γερασιμίδης, ενώ απευθύνει χαιρετισμό στους συνδαιτημένους.

μας περιγράφει ο Ομηρος. Ο περαστικός, ο επισκέπτης, ο φίλος είχε ξεχωριστή θέση μέσα στο σπίτι τον είχαν πάνω από το κεφάλι τους.

Τα μέλη της χορωδίας Κοζάνης με την πρωτοβουλία τους αυτή και την αφογή φιλοξενία αποδεικνύουν περίτρανα ότι είναι άξιοι απόγονοι ποντίων προγόνων. Εκτός τούτου καλλιεργούν και προβάλλουν κατά τον καλύτερο τρόπο την ηθική, την γνήσια, την ανεπιτήδευτη και ανυστερόβουλη ποντιακή φιλοξενία. Με την χο-

ρωδία της Κοζάνης μας συνδέουν πάρα πολλά. Φτάνει να πούμε ότι με το αντίστοιχο τμήμα της Λέσχης Βέροιας περάσαμε τα σύνορα πραγματοποιώντας θαυμάσιες εμφανίσεις σε χώρες της Ευρώπης.

Τίμησαν το όνομα της Ελλάδος δίνοντας τουλάχιστον στον εκεί απόδημο Ελληνισμό το γλυκό χόδι της μητέρας πατρίδας. Η σημερινή κοινή εκδήλωση που ηθικολογείται με ανάλογο καλλιτεχνικό πρόγραμμα ενισχύει ακόμη περισσότερο το θεμέλιο αυτής της γόνιμης

συνεργασίας.

Ο Γεν. Γραμματέας της Ε.Λ. Βέροιας Μιχάλης Γερασιμίδης απευθυνόμενος κατά την ώρα της πρόποσης στον Πρόεδρο κ. Σανίδη, το Δ. Συμβούλιο και σε όλους τους συνδαιτημένους τονίζει το βαθύτερο νόημα αυτών των συναντήσεων οι οποίες παραμερίζουν τυχόν διαφορές, ενώνουν και οδηγούν, συνήθως, σε συντονισμένες ενέργειες, κοινό προγραμματισμό που διευκολύνουν το δύσκολο έργο μας.

Μιχάλης Γερασιμίδης

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ

Η Ανάσταση του Χριστού είναι το μεγαλύτερο γεγονός στην ανθρώπινη ιστορία.

Είναι γιορτή και μήνυμα χαράς. Είναι "πανύγυρις πανηγύρεων". Είναι φωτεινή και ουράνια δόξα. Είναι νίκη της ζωής κατά του θανάτου. Είναι γιορτή της αγάπης, που μας καλεί όλους να φτιάξουμε τον κόσμο της ειρήνης και της αδελφικής συμβίωσης των λαών, για να βουιστεί η ανθρωπότητα μέσα στο αναστάσιμο φως, που θα διαλύσει τα σκοτάδια της απιστίας και της αδικίας και θα συντρίψει το κράτος της βίας και της απανθρωπιάς, το κράτος του Αντίχριστου.

Η ΕΠΙΦΥΛΜΙΔΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΥΨΗΛΑΝΤΗ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗ

Ξεχωριστή θέση ανάμεσα στους αγωνιστές για την απελευθέρωση του έθνους, από τον τουρκικό ζυγό, κατέχουν και οι Υψηλάντηδες (Ψιφιλίνοι) που κατάγονταν από το χωριό Υψηλά ή Υψηλή της Τραπεζούντας του Πόντου.

Οι Υψηλάντηδες προσέφεραν τη ζωή τους, τα σκώματα τους και τις περιουσίες τους στον Αγώνα για την απελευθέρωση του Έθνους από την τουρκική σκλαβιά. Ένας απ' αυτούς ήταν και ο ηγέμονος της Μοδσοβλαχίας, Κωνσταντίνος Υψηλάντης. Είναι αυτός που ζήτησε, στον πρωτόκοκό του Αλέξανδρο, εκείνα τα διατάγματα και αλληθινά ως τις μέρες μας! Λόγια: "Γιέ μου, μη λησμονήσεις ποτέ, ότι οι Έλληνες μόνον εις εαυτούς πρέπει να στηρίζονται, όπως γίνωσιν ελευθεροί! Ακόμα σ' ένα έγγραφό του, που θα πρέπει να αποτελεί διαθήκη για τον Ελληνισμό, διαβάζουμε:

"Έλθο, ως ο πατήρ μου, άνευ μορφής. Ως αυτός, έπαθον, και απόθνηκα άνευ γογγυσμού, δια τον αυτόν σκοπόν. Αφήνω το παράδειγμα ημών ως κληρον εις τα ποθυύριμα τέκνα μου. Η δε τελευταία υπέρ αυτών

δέσπεις μου προς τον Θεόν γίνεται, ουκί ίνα ώσιν ευτυχέστερα, αλλά ίνα διώσωσι καλώς έτοιμα προς πάσας τας θυσίας, ως οι πατέρες αυτών.

Εν Κιέβω τη 18 Νοεμβρίου 1807

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ"

Και πράγματι "τα ποθυύριμα τέκνα" του υπέροχου αυτού άντρα, υπέστησαν όλες "τας θυσίας" για χάρη του Ελληνισμού. Τα "τέκνα" αυτά είχαν μόνο την Ελισάβετ Υψηλάντη, που καταγόταν από τη σπουδαία βλαχική οικογένεια Βαβαρέσκου.

Η Ελισάβετ ήταν μία ιδανική σύζυγος, σταργική μόνο οι γενναίοι Έλληνίδα. Στο δωμά της Ελευθερίας προσέφερε τους τέσσερις γιους της (τα άλλα τρία ήταν κορίτσια) περιουσία, αγώνες, αγωνίες και μαύρα δάκρυα. Με αποραγμένη καρδιά έβλεπε τα τρία τέκνα της να αγωνίζονταν στις σατραπικές φυλακές. Υστερα πάλι να μάχονται για την πίστη και τη λευτεριά. Και ο Χάρος τα φθόνησε. Έκλεψε η μόνη Ελισάβετ. Τα "φιήτατα" αυτά τέκνα της ήταν ο Αλέξανδρος, ο Γεώργιος και ο Νικό-

λαος. Τώρα της απόμεινε ο μικρός και ασθενικό Δημήτριος.

Και όταν η Επανάσταση ζήτησε και αυτόν, δεν δίστασε ούτε για μια στιγμή. Έδωσε την ευχή της: "Αν η Ελλάς είναι να ελευθερωθεί και από τούτο το τέκνο μου, ας υπάγη με την ευχήν μου! "Και πήγε..."

Και όντως η Ελλάδα είδε το φως της ελευθερίας και από αυτόν τον αντρείο Δημήτριο Υψηλάντη. Ο Αλέξανδρος ξεκίνησε την Επανάσταση στις 22 Φεβρουαρίου του 1821 στον Προύθο. Ο Δημήτριος επισφράγισε στην Πέτρα της Βοιωτίας στις 12 Σεπτεμβρίου του 1829!

Υστερα από λίγο καιρό, η μόνη Ελισάβετ έχασε και αυτόν. Χήρα και πόμπηκη τώρα στο γεράματα της. Αυτή η αρχόντισσα που πρόσφερε στο θωμό της Ελευθερίας το σπλάκνο της, τα κτήματά της, τα κοσμήματά της, δεν είχε τώρα ούτε λίγο λάδι για το λυχνάρι της.

Η Ελισάβετ Υψηλάντη υπήρξε μία γενναία Έλληνίδα, που πρόσφερε το μέγιστο στο όραμα της απελευθέρωσης ενός Έθνους! Και νάνοι τούτο το Έθνος η Ελλάδα!

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο κουμπάρος και το μαύρο χαδιάρ

Είνας κουμπάρος ε-
ποίηκε τραπέζ' σο σύ-
ντεκνον ατ και σο
τραπέζ' έφερεν και μαύ-
ρον χαδιάρ.

Ο σύντεκνον ερχίνε-
σεν να κουβαλεί ατο σο
στόμαν ατ και σασκάθαν
βούκαν έλεγεν:

- Κουμπάρε, νόστιμον
και καθόν έν.

Ο κουμπάρος ατ πα-
για να εφτάγια τον να
μη τρώει άλλο, έίπεν α-
τον:

- Κουμπάρε, καθόν
έν, άμα ακριβόν έν.

Εκείνος την καίτέν
ατ. Εκοθάθεν σο στό-
μαν ατ βούκας - βούκας
κ' έλεγεν:

- Σωστά ρες, κουμπά-
ρε.

Ετότες ο κουμπάρος
ατ ρέει ατον:

- Κουμπάρε, πολλή
μη τρώς, πονεί η καρ-
διά σ'.

Κι ο σύντεκνον έίπεν
ατον:

- Για τ' εμον πονεί,
για τ' εσόν.

**Γιάμ πας, απομέντε ε-
κες...**

Ετον κάποιος κ' είχεν
έναν υιόν. Ιντιαν έλε-
γαν ατον, ο γιός ατ σω-
στόν ατάμ ακολουθούν
απάντην κ' εδίνεν α-
τον.

Εκπάστεν να πάει σο
Αντάφον και έίπεν:

- Για σς ρέγ' ατον α-
τώρτα έναν λόγον. Σ'
ατό γαρσού πιάθκιτ - ί-
σως δίδει με έναν αν-
θρωπινόν απάντην...

Την ώρα το θα έφε-
βεν επέρεν επιθέσεν
ατόν και έίπεν ατον:

- Α φερω σε ασ' σο
Αντάφον έναν σταυρόν
μαθαματένεν και βάθ-
τασ ση γούθα σ'.

- Κι α, πατέρα, έίπεν
ατόν ο γιός ατ, γιαμ πας
και απομέντε εκέσ'!

**Αγνά λόγια τη Σεμενλί-
δων**

Ο Σεμενλής οσάν
τρώει ση χώρας ατ' ο-
σπίτ, εφτάει την ευχήν
ατ και ρέει:

- Ο θεόν να ευλογίζ'
σ' εμέτερα.

Κάποιος Σεμενλής έ-
πεν πολλή ρακίν και σο
μεθύσ' ατ απάν έλε-
γεν: Ο Αδάμ σον Παρά-
δείσο απέσ' έτονε μη κ'
έτονε μη.

Άλλος επήνεν την ευ-
χήν ατ κ' έλεγεν:

- Άμποτε ο θεόν ν' α-
ξιών μας εις τα δεξιάν
αυτού. Άμν ντ' εξέρω.

Τον προτεσάνον τον
Σεμενλήν οσταν πας να
κομπόντος ατόν ρέει
σε:

- Νέπε, καλή τέρε, ε-
μεις χαμ Σεμενλήδες
είμες, χαμ προτεσάν'.

Αρκον ο Νικόλας, ο-
σάν.

Ανεμον και τον νερόν
σο σασκίν κ' εχωρούνε.

Απ' έμπρ' ντ' ενέμενα
από πίσ' έκασ το.

ΦΡΑΣΕΟΛΟΓΙΕΣ

- Το χρέος ανάι την
πόρταν κ' εμπαίν και
χαλήν τα παρασάρια
κ' εβγαίν.

- Λόγια ρυπηρά και
φαγία ανάρτυγα.

- Λύν' και δεν' και
κουβαριάζ'.

- Αγάπ' στο κουσκούρ
κρατεί.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

δίκλωτος - δόλιος

δίτεν = δίνετε

εγίκωσα = ερείπωσα

εγνέψον = ξύπνησε

εγόμεσεν = γέμισε

εκειντζ = εκείνος

εκόνεψεν = έκασε

ελαίξεν = κούνησε

ελαγκεψεν = πήδηξε

ελαήνανε = καθού-
σαν

ελαμνεν = όργωνε

ελαάγεν = έλλαξε.

ΠΟΝΤΙΑΚΑ

ΔΙΑΦΟΡΑ

1. Εβόριζαν: έριχναν
στο ρεύμα του αέρα για
να φύγουν τα άχυρα,
είτε τα πίτυρα.

2. Κορκότον: κοπανι-
σμένο σιτάρι, είτε κρι-
θάρι.

3. Προγούλ: σιτάρι
βρασμένο

4. Φουρνικόν: αλε-
σμένο καλαμπόκι που

ήταν φρέσκο και ξερα-
σμένο στον φούρνο.

5. Καταμάγια: χοντρό
κουρέλι στην άκρη ξύ-
λου, για να καταμάσει,
να σκουπίσει και να κα-
θαρίσει το φούρνο.

6. Κουσκούρια: κο-
πριά ζώνω για καύσιμη
ύλη. Την έκαναν βώ-
λους, που τους χτυπού-
σαν στους τοίχους για
να ξεραθούν.

ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΑ

(ΘΥΜΑΣΑΙ)

θυμάσαι όταν εντού-
ναμε

εντάμαν τα ορμάνια
κι ενουνιζάμε ντο
τσογιάτ

θα δίγωμε τη μάνα σ'.

Εντάμαν επορπάναμε
αρνόπομ τα ραχία
και α θα τέρτα κι έξε-
ρα

τ' εμέτερα τα ψύα.

θυμάσαι όταν ευρίου-
μνες

εμείς σην Τραπεζού-
νταν

αρνόπο μ' όνταν
κρούει σο νούμ

τ' ομματόπα μ' γο-
μουνταν.

Καθήθα ουρανέ σην
γην

κι έπαρ' την τυραν-
νίαν μ'

άμον δεντρόμ ετρένι-
νεν

ο πόνον σην καρδιά
μ'.

Β. ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΠΛΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΧΑΡΑ! ΔΙΠΛΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ!

ΤΟΥ Κ. ΑΝΔΡΕΑ ΕΛ. ΤΑΤΑΡΙΔΗ

Την Μ. Εβδομάδα έ-
λαβα μία ωραία εργα-
σία του κ. Γιάννη
Μελετιδου, σχετική με
το θ. Δράμα του Χρι-
στού μας: "Ο Πόντιος
Πιλάτος", την διάβασα
με πολλή προσοχή.

Με την ίδια προσοχή
και το ίδιο ενδιαφέρον
την ξαναδιάβασα και
στον αγαπητό "ΛΑΟ"!

Και μένω με την απο-
ρία: ο κ. Γιάννης Μελε-
τιδου είναι
Οικονομολόγος. Αρα
άνθρωπος των αριθ-
μών! Πώς όμως αυτός,
που μοναδική του απα-
σχόληση θάλαγα έχει
τα οικονομικά θέματα,
θέματα που έχουν σχέ-
ση μόνο με αριθμούς
και στατιστικούς πίνα-
κες, έχει... πρόσβαση
και σε θέματα ιστορικά,
βιογραφικά, κοινωνικά
κ.λ.π.;

Είναι μία απορία εύ-
λογη και δικαιολογημέ-
νη!

Κι όμως, ο καθός αυ-
τός συμπατριώτης (= Πόντιος), απ' όσο τον
παρακολουθώ από 10ε-
τίας και πλέον, δείχνει
μία εκπληκτική πνευμα-
τική ποθυμέρεια: Χώρια
που διαθέτει και οργα-
νωτικές ικανότητες, α-
φού αποτελεί στέλεχος
της Ευξεινού Λέσχης
Βεροίας!

Λοιπόν, θα πω δημο-
σία κάτι και δεν θέλω
να παρεξηγηθώ: εκτιμώ
βαθύτατα την όποια
πνευματική προσφορά
των συνελλήνων μου
(και εν προκειμένω των
Βεροϊών αγαπητών
μου συγγραφέων), αλ-
λά στην περίπτωση του
κ. Γιάννη Μελετιδου μέ-
νω με περισσότερο
θαυμασμό, διότι χωρίς
να είναι φιλόλογος κα-
ταγίνεται με θέματα
απτόμενα της
φιλοσοφίας και της Ι-
στορίας! Εχω διαβάσει
κατά καιρούς πάμπο-
λα άρθρα του, αλλά αυ-

τό το περί Ποντίου
Πιλάτου με ενθουσία-
σε. Αφενός ήταν επί-
καιρο (λόγω της Μ.
Εβδομάδας), κι αφετέ-
ρου ήταν μία μικρή μεν,
πλην εμπειριστατωμέ-
νης μελέτη γύρω απ'
αυτό το ιστορικό πρό-
σωπο, τον Πόντιο Πιλά-
το!

Ατομικώς νοιώθω υ-
ποχρεωμένος σε ό-
ποιον μου πηουτίζει τις
γνώσεις. Ε, κάτι τέτοιο
ένοιωσα διαβάζοντας
την παραπάνω εργασία
του κ. Γ. Μελετιδου. Ας
είναι καλά!

Οι φιλόξενες στήλες
του "ΛΑΟΥ" προσφέρο-
νται στο να εκφράσω
και μία άλλη μου χαρά:
η κ. Δέσποινα Γθαρού -
Παπαδοπούλου, συ-
ντ/χος δασκάλα, πολλή
γνωρίμη στους αναγνώ-
στες του "ΛΑΟΥ", μου έ-
στειλε την τελευταία
ποιητική της συλλογή
"ΘΡΟΙΣΜΑ ΣΙΩΠΗΣ", που
προλογίζει οεπίσης

γνωστός μας συγγρα-
φέας κ. Θ. Γαβριηλίδης.

Με την ποιητική δε-
ξιότητα της κ. Δ. Γθα-
ρού - Παπαδοπούλου
έχω πια εξοικειωθεί. Εί-
ναι απλή, είναι ανθρω-
πινή, αισθαντική, απλή
και χριστιανική. Από τα
ποιήματά της αναβλύ-
ζει ο καθός λόγος, η
πίστη της στον Άνθρω-
πο, αλλά και η πίστη
της - κυρίως - στον Με-
γάλο μας Δημιουργό,
στον Θεό!

Σε μία εποχή του ευ-
δαιμονισμού, του κατα-
ναλωτισμού και
οπωσδήποτε της εκ-
κτροπής από την ηθική
η πίστη της κ. Δ.Γ.Π.
μας γαληνεύει και μας
γεμίζει χαρά και αισιο-
δοξία για τη ζωή! Ετσι
ο κ. Γ. Μελετιδου μ'
έφερε σ' επαφή με την
ιστορία, η δε κ. Δ. Γθα-
ρού - Παπαδοπούλου
με προσέφερε με την
σημερινή πραγματικό-
τητα. Ας είναι καλά. Τα
ευχαριστήριά μου και
α στους δύο!...

**ΓΙΑ ΤΙΣ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ
ΕΚΠΟΜΠΕΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ**

**Γράφει ο
κ. Μιχάλης Γερασιμίδης**

Εμείς οι Ελληνες Πόντιοι, φίλε ακροατή,
αυτήν την ημέρα, την 19η Μαΐου, δεν μπο-
ρούμε να νιώθουμε περήφανοι για την αδια-
φορία της Διεθνούς Κοινότητας, των Διεθνών
Οργανισμών απέναντι στην ωμή και βάρβαρη
εξαφάνιση του ποντιακού ελλητισμού από τα
άγια χώματα των παραλιών του Ευξεινού Πόν-
του. Εκεί έμειναν οι πρόγονοί μας και δη-
μιούργησαν πριν από αιώνες έναν
αξιοζήλευτο πολιτισμό.

Εμείς οι Ελληνες Πόντιοι, αυτή την ημέρα
νιώθουμε να βαθαίνει επάνω μας το νέφος
της σιωπής ογδόντα χρόνων αυτών που αδια-
φόρησαν για την σφαγή, την εκτέλεση, τον
απαγχονισμό, τον εξευτελισμό και την στίμω-
ση 350.000 ποντίων (1916-1923) από το επί-
σημο τουρκικό κράτος.

Εμείς οι απόγονοί τους ακούμε και θα ακού-
με τις κραυγές και τους θρήνους τους. Είναι
η φωνή της συνείδησής μας. Μας σκότωσαν
επειδή είμασταν Ελληνες, επειδή είμασταν
Χριστιανοί, Αλλά η θηριωδία των Τούρκων
δεν περιορίστηκε στην εξόντωση ή τον ξερι-
ζωμό των Ποντίων από τις πατρογονικές τους
εστίες. Συνεχίσθηκε με τις γενοκτονίες των
Αρμενίων, των Κούρδων και τα εγκλήματα σε
βάρος των Κυπρίων. Και όλα αυτά με την
ανοχή των δυνατών της γης και μάλιστα αυ-
τών που προσποιούνται τον φίλο.

Γι' αυτούς που σιωπούν μπροστά σε τέτοιες
γενοκτονίες η διαμαρτυρία μας θα είναι βου-
βή και υπόκωφη κραυγή σαν τις κραυγές των
αδικοχαμένων προγόνων μας.

Η Ευξεινός Λέσχη Βεροίας παίρνει ενεργό
μέρος στις εκδηλώσεις μνήμης και εύχεται να
συνετιστούν κάποιοι δυνατοί της γης που
εξακολουθούν ποικιλοτρόπως να σπέρνουν
τον θάνατο για τα συμφέροντά τους.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδης 2 - Τηλ. (0331) 25.282
Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

1.000 ΔΡΧ.

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΑΦΟΙ ΓΙΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.
ΤΗΛ. (0331) 66.913, 61.160
FAX (0331) 66.979

**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ
ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"**

* Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι
στη διάθεση όλων των αναγνωστών
του.

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται
αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημέ-
νες.

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν
επιστρέφονται.

ΤΙ ΛΕΜΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ

Μάρτς - Μάρτιος

Προσωποημένος πια ο Μάρτς και σοβαρός κι αστεϊός και παλαβί-
ρης. Η λαϊκή μας μούσα ρέει γι' αυτόν:

Μάρτη, μάρτη, αγέλαστε και ξεροχαλχάνιστε. Μάρτη, πονηρέ, αγέ-
λαστε αλλά και με το ξερό χαχανητό σου.

Αν ψάξουμε στα ρεξικά της νέας Ελληνικής, δεν θα βρούμε την ρέξη
Ξεροχαλχάνιστος, αν και είναι ελληνικότατη. Όμως, δυστυχώς, η διά-
λεκτός μας δεν μελετήθηκε από τους νεοελληνιστές.

Ακόμη, λέμε, πως "Ο Μάρτς τα παλαλά τ' θα φτάει", δηλαδή ο
Μάρτς δεν μπορεί, θα κάνει τις τρέλες του, ή "ο Μάρτς έίπεν, εφέκα
τα παλαλά μ' και η γραία πα εχτέθεν τ' αιγιδόπα τς", ο Μάρτς έίπε,
άφησα τις τρέλες μου και η γριά απόκτησε (έσωσε) τα γιδάκια της.

Απρίλτς - Απρίλιος

"Ο Απρίλτς με τον έρωτα χορεύουν και γελούνε", ρέει ο Διον.
Σολωμός στους "Ελευθερούς Πολιορκημένους". Και οι Πόντιοι ρένε κάτι
παρόμοιο. Για ερωτικό ειδύλλιο μας μιλά στα πηούσια δάση και τις
πρασινάδες τ' Απρίλη:

Απριλί φυτρών τ' ορμάν, σαν εκείνον π' έχ σεωτάν.

Κατά τον Απρίλη φυλλώνει, βγάζει φύλλα το δάσος και χαρά σ'
εκείνον που είν' ερωτευμένος!

Ο ΠΟΝΤΙΟΣ ΠΙΛΑΤΟΣ

Συντάσσει ο Γιάννης Μελετιδής

Ο Πόντιος Πιλάτος ή Πόντιος Πιλάτος (κυβερνήτης - επίτροπος) της Ιουδαίας, Σαμάρειας και Γαλιλαίας από το 26 έως το 36 μ.Χ. Στη θέση αυτή διορίστηκε από τον αυτοκράτορα Τιβέριο.

Ο Πόντιος Πιλάτος ή Πόντιος Πιλάτος (κυβερνήτης - επίτροπος) της Ιουδαίας, Σαμάρειας και Γαλιλαίας από το 26 έως το 36 μ.Χ. Στη θέση αυτή διορίστηκε από τον αυτοκράτορα Τιβέριο.

Συμβολή στην προσπάθεια για να μην θανατωθεί ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός έχει η γυναίκα του Πιλάτου Κλαυδία Πρόκλη(α), η οποία έστειλε μήνυμα στο σύζυγό της και του έλεγε: "Μηδέν σοι και τω δικαίω εκείνω, πολλή γαρ έπαθος σήμερον κατ' όναρ δι' αυτόν" (κατά Ματθαίον). Μην κάνεις τίποτε σ' αυτόν τον θάω, διότι υπέφερα πολύ σήμερα στο όνειρό μου εξ αιτίας του. Η τελευταία ενέργεια του Πιλάτου πριν παραδώσει τον Ιησού ήταν, όταν πήρε το νερό και έπληνε τα χέρια του, λέγοντας: "Αθώς ειμί από του αίματος του δικαίου τούτου" (κατά Ματθαίον), ρίχνοντας την ευθύνη τους Ιουδαίους. Ετσι ο Πιλάτος σύνδεσε το όνομά του με την πιο άδικη δίκη που έγινε ποτέ σ' αυτόν τον κόσμο. Δείχασε μπροστά στο ψέμα, την κακία, στην απάτη, στο μίσος.

Σε νίκησε, Πιλάτε, του Καίσαρα η φίλη! Σύμφωνα με ιστορικές πηγές ο Πιλάτος ήταν αυταρχικός ηγεμόνας. Περιφρονούσε το λαό και υποτιμούσε τη θρησκεία των Εβραίων με τις ειδωλολατρικές ενέργειές του. Δίεταξε τις ρωμαϊκές λεγεώνες να μπουν στα Ιεροσόλυμα (ιερή πόλη) με λάβαρα (ρωμαϊκούς αετούς) και με εικόνες του αυτοκράτορα σαν θεού. Επίσης έκοψε νομίσματα με θρησκευτικά σύμβολα.

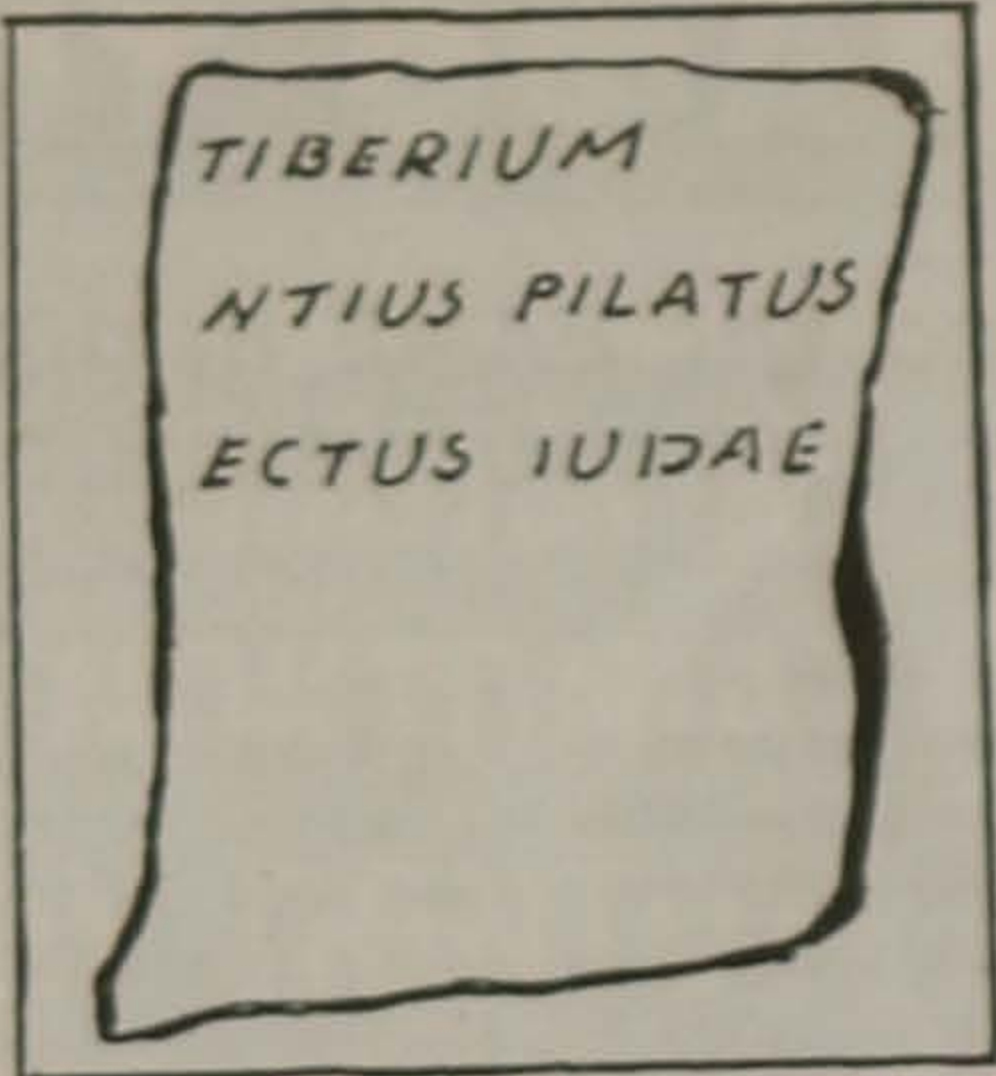
Οι ενέργειές του αυτές, που έθιγαν τη θρησκευτική ευαισθησία των Εβραίων, προκάλεσαν ταραχές, που τον ανάγκασαν να αφαιρέσει τη λάβαρα και τις εικόνες από τα Ιεροσόλυμα. Ακόμα, ο Πιλάτος έβαψε τα χέρια του με αίμα, διατάζοντας τη σφαγή Γαλιθαίων, επειδή ήταν υπήκοοι του Ηρώδη Αντύπα, όπως και με την εμπλοκή του στην σιματοχυσία Σαμαρειτών, οι οποίοι πήραν μέρος σε θάω θρησκευτική εκδήλωση στο όρος Γκαριζίν. Για τις εγκληματικές του αυτές ενέργειες, οι Σαμαρείτες και οι Ιουδαίοι διαμαρτυρήθηκαν στον προϊστάμενό του διοικητή της Συρίας, Βιτέλλιο. Ο Πιλάτος τότε (36 μ.Χ.) παύθηκε από τη θέση του και οδηγήθηκε στη Ρώμη, για να απολογηθεί για τις αποτρόπαιες πράξεις του στο νέο αυτοκράτορα, τον Καλιγούλα. Αυτός δεν ήταν φίλος του όπως ο Τιβέριος ο

ο οποίος είχε πεθάνει. Εκθέσεις του Πιλάτου, στις οποίες περιγράφονται θαύματα κατά τη Σταύρωση του Ιησού. Η Κοπτική Αβυσσινική Εκκλησία για την υποτιθέμενη αντίθεση του Πιλάτου στη θανάτωση του Ιησού, τον ανακήρυξε άγιο. Σ' ο,τι αφορά τη σύζυγό του Κλαυδία Πρόκλη(α), η οποία τον παρότρυνε να αφήσει ελεύθερο τον Ιησού, η ορθόδοξη Ελληνική Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη της στις 27 Οκτωβρίου και η Κοπτική στις 25 Ιουνίου.

Υπάρχει και μία άλλη που λέει ότι αποκεφαλίστηκε κατά την εποχή του Νέρωνα. Ακόμα κατά το Μεσαίωνα ένας θρύλος έλεγε, ότι στο Πιλάτι όρος (mont du Pilat) της Ελβετίας, ο Πόντιος Πιλάτος σαν καταραμένος που ήταν μεταμορφώθηκε σε δαίμονα (σρέων). Η χριστιανική παράδοση αποδέχεται, ότι ο Πιλάτος και η γυναίκα του Κλαυδία Πρόκλη(α) ασπάστηκαν το Χριστιανισμό. Ακόμα η ίδια παράδοση μιλάει για

Το όνομα του Πιλάτου συνδέθηκε ιδιαίτερα με τη δίκη του Ιησού, επειδή το μέλη του Ιουδαϊκού Ισταντινίου - Συνεδρίου Ιανώ στο δικαστήριο δεν μπορούσαν να καταδικάσουν σε θάνατο έναν Ιουδαίο χωρίς την έγκριση του Ρωμαίου ηγεμόνα. Ετσι ο Ιησούς οδηγήθηκε στον ηγεμόνα. Ο Πιλάτος αν και διαπίστωσε την αθωότητα του Ιησού και γνώριζε ακόμα, ότι "διαφθόνον παρέδωκαν αυτόν", "απέλυσεν αυτούς τον Βαραβάν, τον δε Ιησούν φραγγελλώσας παρέδωκεν Ινα σταυρωθεί" (κατά Ματθαίον). Φοβήθηκε μήπως τον κατηγορήσουν ότι δεν είναι φίλος του Καίσαρα. "Ουκ ει φίλος του Καίσαρος" (κατά Λυδώνη). Από το όνομα Πιλάτος προήλθε το ρήμα πιλατώω, που σημαίνει βασανίζω κάποιον.

Ο ιερός Χρισόστομος υποθέτει ότι ο Πιλάτος δίεταξε τη φραγγέλιση - μαστίγωση του Ιησού, ίσως για να ξεθυμώσει το πάθος - μί-

Σχέδιο "Ο Άιθος του Πιλάτου"

ο οποίος είχε πεθάνει.

Για την τύχη του Πιλάτου υπάρχουν πολλές παραδόσεις. Μία λέει ότι αυτοκτόνησε, όταν βρέθηκε εξόριστος στη Βιέννη της Γαλλίας, πόλη που την είχαν κτίσει άποικοι Ελληνες. Η άλλη μιλάει για την εξορία του στην Ισπανία. "Εκει δε ευρισκόμενος και κατατρυχόμενος από δεινούς και καυστικούς ελέγχους της συνειδήσεώς του, αυτοκτόνησε ο δυστυχής".

Υπάρχει και μία άλλη που λέει ότι αποκεφαλίστηκε κατά την εποχή του Νέρωνα. Ακόμα κατά το Μεσαίωνα ένας θρύλος έλεγε, ότι στο Πιλάτι όρος (mont du Pilat) της Ελβετίας, ο Πόντιος Πιλάτος σαν καταραμένος που ήταν μεταμορφώθηκε σε δαίμονα (σρέων). Η χριστιανική παράδοση αποδέχεται, ότι ο Πιλάτος και η γυναίκα του Κλαυδία Πρόκλη(α) ασπάστηκαν το Χριστιανισμό. Ακόμα η ίδια παράδοση μιλάει για

Εκθέσεις του Πιλάτου, στις οποίες περιγράφονται θαύματα κατά τη Σταύρωση του Ιησού. Η Κοπτική Αβυσσινική Εκκλησία για την υποτιθέμενη αντίθεση του Πιλάτου στη θανάτωση του Ιησού, τον ανακήρυξε άγιο. Σ' ο,τι αφορά τη σύζυγό του Κλαυδία Πρόκλη(α), η οποία τον παρότρυνε να αφήσει ελεύθερο τον Ιησού, η ορθόδοξη Ελληνική Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη της στις 27 Οκτωβρίου και η Κοπτική στις 25 Ιουνίου.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

1. Κατά Ματθαίον, Μάρκον, Λουκάν και Ιωάννην Ευαγγέλια
2. "Τα πάθη τα σεπτά", Εκδοση Αδελφότητας Θεολόγων "Ο Σωτήρ", Αθήνα 1974
3. Κων. χιονίδης, καθηγητής Πανεπ. Βοστώνης "Πόντιος Πιλάτος", Δημοσίευμα στην "Ποτυιακή Εστία", τεύχος 93, θεσ/νίκη 1992.
4. Εγκυκλοπαίδεια Ελευθερουδάκη.

Από τα Σούρμενα του Πόντου στην Παναγία Σουμελά

Πενήντα εκδρομείς από τα Σούρμενα του Πόντου επισκέφθηκαν την ιερά μονή της Παναγίας Σουμελά στην Καστανιά και φιλοξενήθηκαν στις εγκαταστάσεις του ιδρύματος.

Οι εκδρομείς Πόντιοι στην καταγωγή τραγούδησαν, χόρεψαν και έπαιξαν λύρα και κλειθιάρι (κλειθίων αυλής) παντιακούς σκοπούς και τραγούδια που όπως είναι με αυτά τα ακούσματα μεγάλωσαν και αυτό σκουν ακόμη και σήμερα.

Τους φιλοξενούμενους καλωσόρισε ο πανοσιολογιδάτης ηγούμενος της Μονής πατήρ Παύλος που έκανε και μία ιστορική αναφορά στην Μονή της Παναγίας Σουμελά στον Πόντο. Ένα πρόγραμμα με παραδοσιακά τραγούδια παρουσίασε ο Κώστας Καραπαναγιωτίδης ο οποίος και τραγούδησε με τους φιλοξενούμενους μου-

σικούς σκοπούς που σήμερα ακουγονται στα Σούρμενα του Πόντου. Το γλέντι κράτησε μέχρι αργά με τραγούδια από τον Βασίλη Φωτιάδη μέσα σε μία ατμόσφαιρα φιλική και συγκινητική.

Οι 50 Πόντιοι Σουρμενίτες ήρθαν στην Ελλάδα με πρωτοβουλία του γνωστού συγγραφέα Γιώργου Ανδρεόδη φι-

Ο ΑΝΤ1 ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Στιγμιότυπο από την εκπομπή "Καλημέρα Ελλάδα"

Το σμείωτο ενδιαφέρον της εκπομπής "Καλημέρα Ελλάδα" για την ανεκτίμητη ελληνική παράδοση επιδεικνύεται κάθε μέρα.

Συμμετοχή του ΑΝΤ1 από τη Θεσσαλονίκη πήρε πάντα και κατέγραψε σημαντικές μαρτυρίες μελών της Ευξείνου Λέσχης αναφερόμενες στο παραδοσιακό Πάσχα των Ποντίων.

Ο φακός, δεν περιορίστηκε μόνο στο Πασχαλιάτικο ξεφάντωμα με τα τραγούδια και τους λαβέντικους παντιακούς χορούς. Ξέλησε να δγάθει στον αέρα και άλλα ποσοχαιτικά έθιμα των προγόνων μας. Η ΕΥΞΕΙΝΟΣ Λέσχη ανταποκρίθηκε πλήρως στέλνοντας ταυτόχρονα και τα παρακάτω μή-

νυμα.:Οτι για τον Ελληνοισμό του Πόντου εκείνα τα χρόνια, το Πάσχα δεν σήμαινε απλώς διασκέδαση, όπως συνήθως γίνεται σήμερα. Ήταν κάτι πολύ πιο σημαντικό. Ο χριστιανός ένωθε έντονα την ανάγκη της αυτοκριτικής, μετανοούσε για τα λάθη του, ήθελε να συμφοιτηθεί με τον συνάνθρωπό του. Το Πάσχα ήταν σταθμός, ένα ηθικόκαλο ανθρώπιό και έμπρακτος ήθη στη ζωή του. Και πάνω απ' όλα σαν ο πόρθητο μετερίζι της Ορθοδοξίας στήριξε τις ελπίδες για έναν αούλωτο Πόντο.

Ευχαριστούμε θερμά τον ΑΝΤ1, την ρεπόρτερ Μοσχούτα Δέσποινα, τον Κώστα Καραπαναγιωτίδη για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα και όλους τους τεχνικούς του συνεργείου που με τόση προθυμία προβάλλουν την ελληνική παράδοση και ευχόμεστε η ανιδιοτελής προσφορά των συλλόγων προς την κατεύθυνση αυτή να πάρει κάποια τη θέση που δικαιούται σ' όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Αλλά θα ήταν αδικαιοσύνη παράλειψη

αν δεν λέγαμε κάτι για την εκπομπή "Καλημέρα Ελλάδα". Σήμερα μάλλον που έχει τα γενέθλιά της. Γιορτάζει την εξάχρονη σημαντική της πορεία και της αξίζει κάθε έπαινος. Συχαρητήρια θερμά αξίζουν ιδίως στον αρχιτέκτονα, την ψυχή της εκπομπής τον κ. Ποπαδάκη Γιώργο. Ένα όμοιο δημοσιογράφο, ανυποχώρητο οραματιστή που δίνει τη σκληρή μάχη στο χαρακμα της αλήθειας, της ηθικής και του δικαίου.

Δεν το ήμουμε να εγκωμιάσουμε την εκπομπή του. Οποιαδήποτε κοσμοκευτική κριτική θα την αδικούσε. Του ευχόμεστε ολόψυχα πάντοτε με υγεία να συνεχίσει το θαυμάιο τόσο χρήσιμο έργο του.

Ευχόμεστε ακόμη να ταξιδεύει μέσα στον αεσάνο του χρόνου, έστω και με εύλινα φωχά κουπιό, έχοντας όμως πάντοτε σαν στόχο το πανανθρώπινο ιδανικό και τα οράματα του ελληνοισμού.

Μαθήματα μουσικής του Πόντου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Όπως έγινε γνωστό από την Ευξείνου Λέσχη Βέροιας για δέκατη χρονιά η Λέσχη συνεχίζει τα μαθήματα παντιακής λύρας και θεωρίας της μουσικής του Πόντου με την διευθυνση του λυράρη καθηγητή μουσικής Θεόδωρου Βεροιώτη.

Οι εγγραφές γίνονται κάθε μέρα εκτός Σαββάτου και Κυριακής από τις 10 το πρωί μέχρι τις 2 το μεσημέρι στα γραφεία της Λέσχης (16 Οκτωβρίου - Διάκ) τηλ 28356 και 031-705-6711. Τα μαθήματα άρχισαν.

**ΜΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΑ
ΑΠΟΤΥΠΩΜΕΝΗ
ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ**

Του κ. Ανδρέα Εθ. Ταταριδου

Είναι γεγονός ότι, αναχαιτικός παράγων για την συμμετοχή σε κάποιο Συνέδριο, παραμένει πάντοτε η απόσταση. Κακό τα ψέματα! Όταν Α.Χ. διαμένεις στην Κρήτη και το συνέδριο διεξάγεται στη Θεσσαλονίκη, η μετάβαση είναι πολύ δύσκολη. Αδύνατη όχι βέβαια, αλλά πάντως δύσκολη!

Γι' αυτό και κρίνεται λίαν επαιητή η ενέργεια της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας να δημοσιεύσει σε βιβλίο (και μάλιστα καθοφροντισμένο και καθοτυπωμένο) τα πρακτικά του Γ' Πανελληνίου Συνεδρίου Εθνικής Αυτογνωσίας, που έλαβε χώρα στη Βέροια 10, 11, 12 Μαΐου 1996. Το βιβλίο αυτό φέρει γενικό τίτλο: "Α-κριτικός - Αύτρωτος - Πόδημος Ελληνισμός!"

Κι είναι μία από τις τόσες και τόσες ποντιακές εκδόσεις του γνωστού εκδοτικού οίκου των συμπατριωτών μας Αφών Κυριακίδη!

Στο Γ' αυτό Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικής Αυτογνωσίας, όπως προκύπτει από την ύλη του ανωτέρω βιβλίου, συζητήθηκαν πολλά και ενδιαφέροντα θέματα και φυσικά ελήφθησαν σημαντικές αποφάσεις.

Απ' ό,τι διάβασα, έβγαλα το συμπέρασμα ότι το Συνέδριο αυτό, που διοργάνωσε η Ευξείνος Λέσχη Βέροιας εστρέφθη από πλήρους επιτυχίας.

Ήταν ένα Συνέδριο με πολλή καλή οργάνωση και πολλές αξιόλογες συμμετοχές. Θάθελε κανείς ότι η ελίτ της ποντιακής διανοησης ήταν παρούσα στο εν λόγω συνέδριο!

Οπότε, αξίζει ένα ανυπόκριτο εύγε σ' αυτούς που απαρτίζουν την τόσο δραστήρια δημιουργική Ευξείνο Λέσχη Βέροιας.

Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ

Ο Διογένης ήταν ο πιο επιφανής από τους κυνικούς φιλοσόφους. Γεννήθηκε στη Σινώπη του Ευξείνου πόντου το 404 π.Χ. φυγε νέος από την πατρίδα του και ήλθε στην Αθήνα, όπου έγινε μαθητής του κυνικού Αντισθένη.

Ζούσε πολύ λιτά, γυρνούσε στους δρόμους γυμνός, ανυπόδητος, κρατούσε μακρά ράβδο και από τον ώμο του κρεμόταν ένα σακκούλι.

Εμενε νηστικός και κοιμόταν στη Βασίλειο στοά ή κάτω από την Ακρόπολη σ' ένα πιθάρι. Είπε ότι ο άνθρωπος από τη φύση είναι εφοσιασμένος με τα αναγκαία για τη ζωή και ότι ο ίδιος δημιουργεί πολλές ανάγκες και επιθυμίες. Ανεξάρτητος γίνεται ο άνθρωπος, μόνο όταν απαλλαγεί από κάθε ανάγκη. Κρατούσε ένα φανάρι κι έψαχνε να βρη άνθρωπο, πραγματικόν άνθρωπο.

Εγινε διδάσκαλος των παιδιών του Κορινθίου Ξενιάδη και τα δίδαξε επιστήμες, κυνήγι, σκοποβολή, ιπασσία, ακόντιο και ευπρέπεια. Περνούσε το μισό καιρό του στη Κόρινθο και το μισό στην Αθήνα. Για να δείξουν πόσο αδιάφορος ήταν για όλα, αναφέρουν τα εξής: Όταν ο Μ. Αλέξανδρος στάθηκε μπροστά του και τον ρώτησε τί θέλει να του κάμη, απάντησε "να μη μου κρύβης τον ήλιο".

Ήταν πολύ αγαπητός και πέθανε σε βαθιά γεράματα στην Κόρινθο την ίδια ημέρα, που πέθαινε στην Βαθυλώνα ο Μ. Αλέξανδρος.

**ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟ
ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.**

Προς τον Πρόεδρο της ΕΛΜΕ Ημαθίας κ. Τσαπράζη Βασίλειο, με κοινοποίηση προς το Υπουργείο Παιδείας, 2ο Γυμνάσιο Βέροιας και τοπικό Τύπο

Αξιότιμε Κε. Πρόεδρο,

Η συγκινητική εκδήλωση της 24ης Μαρτίου που πραγματοποιήθηκε στην πόλη μας υπό την αιγίδα της Ε.Λ.Μ. Ημαθίας παραμένει ολοζώντανη στη μνήμη μας. Όσο ο χρόνος περνά τόσο πιο έντονα νιώθουμε την ηθική υποχρέωση να εκφρά-

σουμε και εγγράφως τα θερμά συγχαρητήρια σε όσους εργάστηκαν για την επιτυχία της. Για άλλη μια φορά το 2ο Γυμνάσιο έστειλε παντού το πύρινο μήνυμα ότι η Ελλάδα του φωτός δεν ακοιουθεί τη μοίρα, αλλά αγωνίζεται να κρατήσει τα δικά της χρώματα, τη δική της ταυτότητα.

Καθηγητές και μαθητές με τον προσεγμένο τους λόγο, με τα θαυμάσια δημοτικά τραγούδια εγκωμιάσαν επιτυχώς εκείνο που τιμά, εκείνο που ωφελεί τη χώρα του Παρθενώνα. Μας έδωσαν ακόμα την ευκαιρία να βιώσουμε το πνεύμα της θυσίας μέσα από το ιστορικό μεγαλείο της

πρωτόκου Μακεδονικής γης. Ήταν μια εκδήλωση η οποία, εκτός των άλλων, έπεισε το πολυπληθές ακροατήριο ότι υπάρχουν μετερίζια θετικών αντιστάσεων κατά της ξενομανίας που τόσο άρκετα ωραιοποιεί και αποδέχεται το κάθε εισαγόμενο σκουπίδομα. Χειροκροτούμε την πρωτοβουλία σας αυτή και ευχόμαστε να έχει την απήχηση που της αξίζει στο χώρο της Παιδείας. Η Ευξείνος Λέσχη θεωρεί αναγκαία την γόνιμη παρουσία ό-

δραστηριότητα βρίσκεται μέσα στον ευρύτερο ορίζοντα της αποστολής του εκπαιδευτικού. Το υψηλό αυτό λειτούργημα, από τη φύση του, δεν περιχαρακώνεται ούτε περιορίζεται χρονικά μέσα στα στενά πλαίσια ενός ωραρίου εργασίας. Εκτείνεται πέρα από τοπικούς και χρονικούς φραγμούς και ασκείται ιδοβίως μέσα σ' ένα σπέραντο σχολείο με στέγη τον ουρανό της Ελλάδας και μαθητικό δυναμικό το λαό της που τόσο μας έχει ανάγκη. Ετσι μόνο κερδίζει τη συμπάθεια, την εκτίμηση της κοινωνίας η οποία ζηλόφθονα αναφέρεται συχνά στο προκλητικό μειωμένο ωράριο εργασίας του εκπαιδευτικού και τα ελεύθερα καθοκάρια του. Με αυτόν τον τρόπο και οι όποιες διεκδικήσεις του κλάδου μας ευκολότερα θα κάμψουν την άρνηση των αρμοδίων.

Και πάλι συγχαρητήρια σε σας, τους μαθητές, τους συναδέλφους του 2ου Γυμνασίου Βέροιας με την ευχή να συνεχίσετε το δημιουργικό σας έργο.

Με εξαιρετική τιμή
Για το Δ. Συμβούλιο
Ο πρόεδρος
Ιωάννης Μιχαηλίδης
Ο Γεν. Γραμματέας
Μιχάλης Γερασιμίδης

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Οι Ιωνες είναι οι πρώτοι λατρεύσαντες την Ουρανίαν παρθένον (Ματὲρ Δεῖ), διότι η Βριτομάρτις (Βρίτυ - Μάρτις: Γλυκεία Παρθένος, κρητοπελασγ.) των Κρητών* και ο Βασιλικός Υιός Βελχάνος (ισ. λατ. Vulcanus) εφίνα η εικὼν της Μητρος του Θεού - Λόγου Βρεφοκρατούσης. Οι Ιωνες εθαυματούργησαν εκκινήσαντες από την Νότιον Ιεράν Ακτίν (Ακ/ΤΙΚΗΝ), το κλεινόν άστν της Παλλιάδος, ότε αυτό ακόμη ελέγεται Κεκροπία και αρχ. Κραναά (= πετρώδης, ισχυρός τη φύσει) είναι η πόλις των Ιώνων αρχ. απίκων - κυριάρχων του Ποντιακού Πελάγους (του Ευξείνου), όπου παλαιά φύλα της αυτής φυλής υπήρξαν ήδη πρότερον.

2. Οι Κρήτες εκινδύνευσαν τον 6ον - 7ον αι.μ.Χ. να εξαφανισθούν. Τότε ο αυτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκάς, με συμβουλή του Οσίου Αθανασίου (Τραπεζουντιού), μετέφερεν εις την Μεγαλόνησον μετανάστας Ποντίους (σχέσις Κρήτης - Πόντου, κατά τους μ.Χ. αι.).

3. η πελασγική φυλή των Ιώνων επεκράτησε

εις το Νησί της Αφροδίτης. Αρκετός αριθμός Ιώνων - Ποντίων εγκαταστάθη εις την Μαρτυρικὴν Κύπρον. Κατά την έρευναν και ιστορικὴν αναδρομὴν και εξέτασιν του υπεδάφους της δύναται αποδειχθῆ ο Ιωνικός της χαρακτήρ. Πλείστα της έθιμα και ιδίως ωρισμένα μυστηριακά της ήθη και έθιμα εις τον κυπριακόν γάμον αποδεικνύουν την ιστορικὴν της τοποθέτησιν εις τους προωινικούς αιώνας.

4. ο μεσογειακός χώρος πάντοτε ήλκυσε την προσοχὴν του ανθρώπου τόσοσιν κατά τους ιστορικούς όσον και κατά τους προϊστορικούς αιώνας. Οτε ακόμη η περιοχή είναι μια μεγάλη κοιλάς όπου τρεῖς μεγάλα λίμναι τροφοδοτούν τους λαούς της δη. η Τιθύς (Β. Αιγαίον) και αι δύο λεκάναί της Μεσογείου, δέχεται επιθέσεις βαρβαρικών λαών. Είναι η εποχή που δεν ξεχωρίζομεν ακόμη Αιγυπτίους, Ελληνες, Ιταλικά Φύλα, Σημίτες κ.ο.κ. Ο επισυμβάς κατακλισμός αυτής από τον Ατλαντικόν, Αίμνην της Σαχάρας και Ερυθρόν θάλασσαν επέβαλε την απομάκρυνσιν

αρκετών φυλών των μακρυνών μας αυτών προγόνων προς Ανατολάς, Βορράν και Νότον τότε εφάνησαν τα νησιά του Αιγαίου, τέως κορυφαί ορέων. Ταύτα εγένοντο τω 33000 π.Χ., 25000 π.Χ., 6000 π.Χ. Οι Ιωνες είναι οι διδάσκαλοι, οι πρωτόποροι, πράγμα το οποίον αυνειδίτως αποδίδεται εις τους ετεροφώτους του Ισραηλ, Φοίκικας και Ινδούς, δοθέντος ότι οι Εβραίοι, καιτοι ελληνοφορήθησαν περί της ε-π-ι-κ-ε-ι-μ-ε-ν-η-ς ενσάρκώσεως δια το μέγα λυτρωτικόν έργον του Θεού, ήσαν οι Ελληνες οι οποίοι καθ' ολοκληρίαν εδέχθησαν τούτο. Είναι γνωστόν ότι εις των τελευταίων χρησμών των Δελφών προφητεύει την ελευσιν του Υιού του Θεού, Εκείνον που οι Εβραίοι δεν εδέχθησαν.

5. Ισως οίλωνες είναι αυτοί που αναφέρει η Μυθολογία ως Θεούς (= Αποστολείς των Ηρωική περίοδος) κατοικούντας τότε επί της γης, αργότερον ενεληθόντας επί του Ολύμπου (= εγένοντο διδάσκαλοι του φωτός επί της γης, διδάσκαλοι του γένους ημών).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΝΤΙΟΥΣ

Από τον κ. Γιώργο Χ. Χιονίδη

Συνέχεια από την 1η σελ. ελληνική που βρίσκεται από φωνήεντα και αρχαίες εκφράσεις, και μέσα της αναβιώνουν οι ομηρικοί στίχοι.

Οι πρόσφυγες του Καυκάσου είναι συγγενείς μας, πιο διαφοροποιημένοι από τους προηγούμενους. Προερχόμενοι από Ποντίους, που μεταναστεύσαν τον 19ο αι. στον ρωσικό Καύκασο, είναι διπλής προελεύσεως, από την περιοχή του Καρς οι μεν, ευρωπαϊκοί, δραστήριοι, με ευέλικτο νου. Από την Τσάκα (Τυφλίδα) οι δεύτεροι, είναι λιγότερο εξελληνισμένοι από τους πρώτους...

Ως προς τους παλαιότερους πρόσφυγες, που εγκαταστάθηκαν στη χώρα μας, υπάρχει πληθυσία βιβλιογραφία (βλ. τελευταία τη νέα μονογραφία του δρος Ιστορίας Στάθη Πελαγίδη, "Προσφυγική

Ελλάδα, 1913 - 1930, ο πόνος και η δόξα", στην πλούσια σειρά παρόμοιων εκδόσεων του εκδοτικού οίκου των αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη, 1997).

ΣΗΜ. "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ": Ο κ. Χιονίδης είναι ένας από τους πηόν τακτικούς και πολυτιμούς συνεργάτες της εφημερίδας μας. Τα κείμενα άρθρα του ανεβάζουν το επίπεδο - το κύρος του "Αργοναύτη". Τον ευχαριστούμε θερμά.

**Γνωμικά και
Αποφθέγματα του
+ Ιασωνίδη Λεωνίδα**

1. Σημειωτέον ότι εις την βυζαντινήν και ποντιακήν φιλοσοφίαν Ρωμανία σημαίνει πάσα ελευθερία ελληνικής κοινωνίας.

* *

2. Πρέπει να είμεθα υπερήφανοι, ότι και εν Ελλάδι εσυνεχίσαμεν τον ρόλον μας ως Ακρίται. Και θα παραμείνωμεν Ακρίται της εδαφικής ακεραιότητος και των υψηλών ιδεωδών της ελληνικής πατρίδος.

* *

Όπως ψάλλει η Λαϊκή Ποντιακή μούσα, ο Άγιος Βασίλειος ερχόμενος από την Καισαρείαν σκορπίζει την ελπίδα και τα δώρα. Σκορπίζει δηλ. το "ξερό δαδί, ποθ θα γίνει χλωρό, ανθεί και φέρει και άηλο".

3. Παλιό γουρνί σμέλεψον και μέλ'φα. Δηλ. παλιά κυσέλη περιποήσου και θα φας μέλι.

4. Ζαρωτάς κάθουμες και ορθάς καλατζεύουμε. Δηλ. Στραβάς κάτσουμε και σωστά να μιλάμε.